



DRIEPAS

Verenigingsblad van de Historische Kring Duiven-Groessen-Loo

Themanummer Open Monumentendagen 2014



Voorwoord

Geachte lezer,

Het thema van het monumentenweekend van 2014 is "reizen", maar aangezien er in de gemeente Duiven geen monumenten aanwezig zijn die direct met reizen te maken hebben zoals bijvoorbeeld een oud station hebben we gekozen voor een andere opzet.

Dat mensen al vanaf de prehistorie rondtrokken is algemeen bekend, maar van voor de komst van de Romeinen zijn er geen wegenstructuren bekend. De Romeinen waren de eersten die in ons land een vorm van wegen aangelegd hebben. Met het vertrek van de Romeinen zijn na de derde en vierde eeuw veel van hun gewoonten weer verdwenen. Tot de vroege middeleeuwen zochten de reizigers in de Liemers hun heil tot de hogere gronden om zich droog te kunnen verplaatsen. Met de komst van de eerste dijken werden deze ook gebruikt om zich vooral in de natte perioden te verplaatsen.

Pas vanaf ongeveer 1500 zijn er beschrijvingen en kaarten van ons gebied bekend. De belangrijkste verbindingswegen liepen van Arnhem naar Kleef en gingen in de droge periode over de lager gelegen zandwegen via Westervoort over de Heilweg naar Groessen en Zevenaar, maar lange tijd werd er ook nog gebruik gemaakt van de dijken langs de rivier de Rijn. Pas later werd de weg door Duiven gebruikt.

Met de komst van de postkoetsen werd ook de grote Postweg door Westervoort, Duiven en Zevenaar belangrijker, alhoewel voor ons nog als erg primitief gezien. Regelmatig moest de weg opgehoogd worden met rijshout en zand. Pas in het begin van de 20e eeuw begon men met het verharderen van de wegen en zoals te zien op enkele afbeeldingen was dat met het toenemende gebruik ook wel noodzakelijk.

We hebben er voor gekozen om met historische foto's van de wegen en panden langs de route u een beeld te geven van hoe het reizen er vroeger aan toe ging en waar men in het verleden langs of aan kwam als men op reis was.

We wensen u een plezierige monumentenroute.

Gerard van Hunen
Voorzitter HKDGL.



Colofon

Driepas is een uitgave van de Historische Kring Duiven-Groessen-Loo en verschijnt drie a vier maal per jaar.

Losse nummers € 2,50.

Driepas is een begrip uit de bouwkunst: drie elkaar snijdende cirkels die samen een driehoek vormen, veelvuldig toegepast in gotische kerkvensters. In profane zin gebruikt als symbool voor de samenwerking van de kerkdorpen Duiven, Groessen en 't Loo.

Redactieadres:
redactie@hkdgl.nl of
Rijksweg 53
6921 AC Duiven

Redactie:
C.M.J.M. van den Brink
F. Boekhorst
G. van Hunen

Bestuur:
bestuur@hkdgl.nl

Voorzitter:
G.H. van Hunen (0316-52 73 66)

Secretaris:
secretariaat@hkdgl.nl
P. Bus

Penningmeester:
Vacant
IBAN: NL54RABO0315407484
BIC: RABONL2U

Public Relations:
G.H. van Hunen

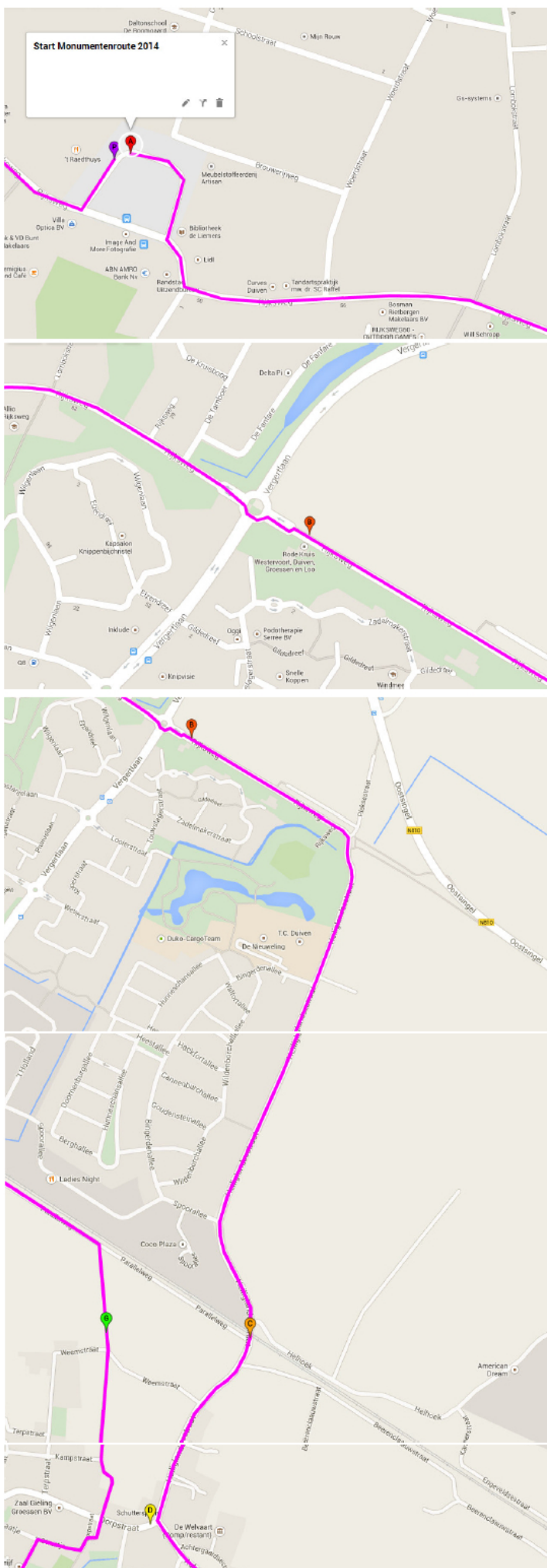
Lid:
Vacant

Secretariaat:
secretariaat@hkdgl.nl of
Rijksweg 53
6921 AC Duiven

Internet:
www.hkdgl.nl
twitter
@hkdgl

Oplage: 300 stuks

Het lidmaatschap van de Historische Kring kost €14,00 per jaar; het partner- of gezinslidmaatschap € 5,20 extra per jaar. Een abonnement op alleen de Driepas kost € 7,50 per jaar. Leden en abonnees buiten de gemeenten Duiven, Zevenaar en Westervoort betalen € 3,50 als bijdrage in de verzend- en portokosten. Opzeggen van lidmaatschap of abonnement uitsluitend schriftelijk voor 1 december van het lopende jaar. Uit de uitgave mag niets worden overgenomen zonder schriftelijke toestemming vooraf en zonder bronvermelding.



Start van de route is bij de bibliotheek in Duiven.

Vertrek vanuit de Bibliotheek en sla linksaf, ga voor de Lidl langs en sla op de driesprong (uitrit parkeerplaats) linksaf.

Ga op de driesprong weer linksaf (Rijksweg).

Blijf de Rijksweg volgen.

Ga op de rotonde rechtdoor.

Blijf de Rijksweg volgen.

B Rijksweg

Vervolg de Rijksweg.

Blijf op het eind van de Rijksweg de voorrangsweg volgen (rechtsaf) gaat over in Heiliglandsestraat.

Blijf de Heiliglandsestraat volgen tot aan de spoorwegovergang.

Steek de spoorwegovergang over.

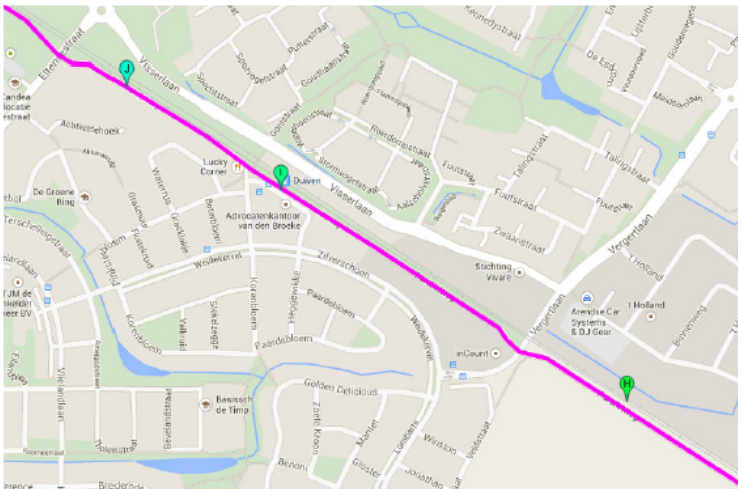
C Halte Groessen

Vervolg de Heiliglandsestraat.

Houd aan het eind van de weg op de driesprong rechts op de hoek van de eerste straat links bevindt zich punt D.

D Palm

Ga terug naar de driesprong en sla rechtsaf naar de Achtergaardsestraat.



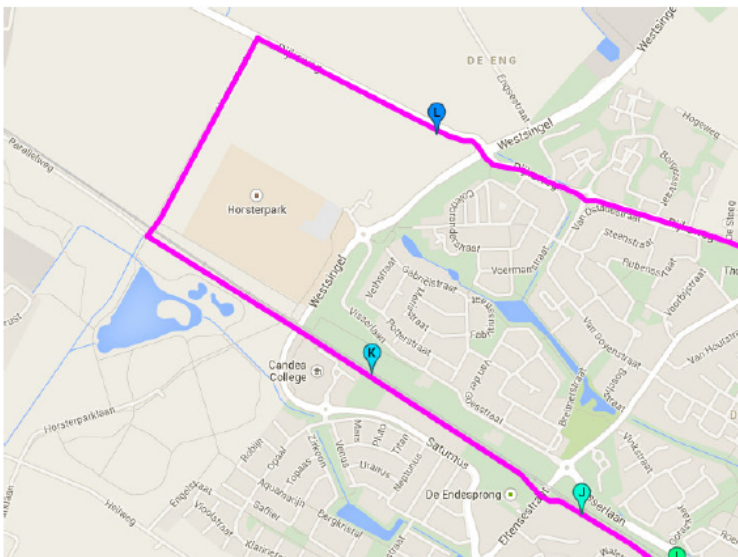
Blijf het fietspad volgen.

Achtereenvolgens passeert u de volgende punten.

H Spoorweg

I Station Duiven

J Stations Koffiehuis



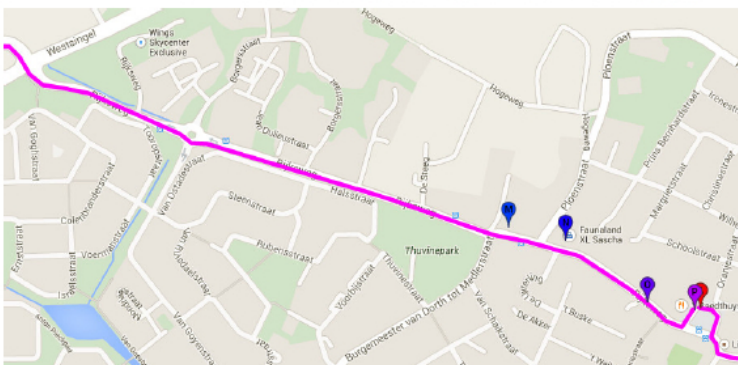
K Spoorweg

Ga onder de brug door.

Neem de eerste afslag rechts (tunneltje onder het spoor door) Horsterweg.

Ga aan het einde van de weg rechts (Rijksweg).

L Café Halfwegen



Blijf de Rijksweg volgen tot aan het Eindpunt de Bibliotheek.

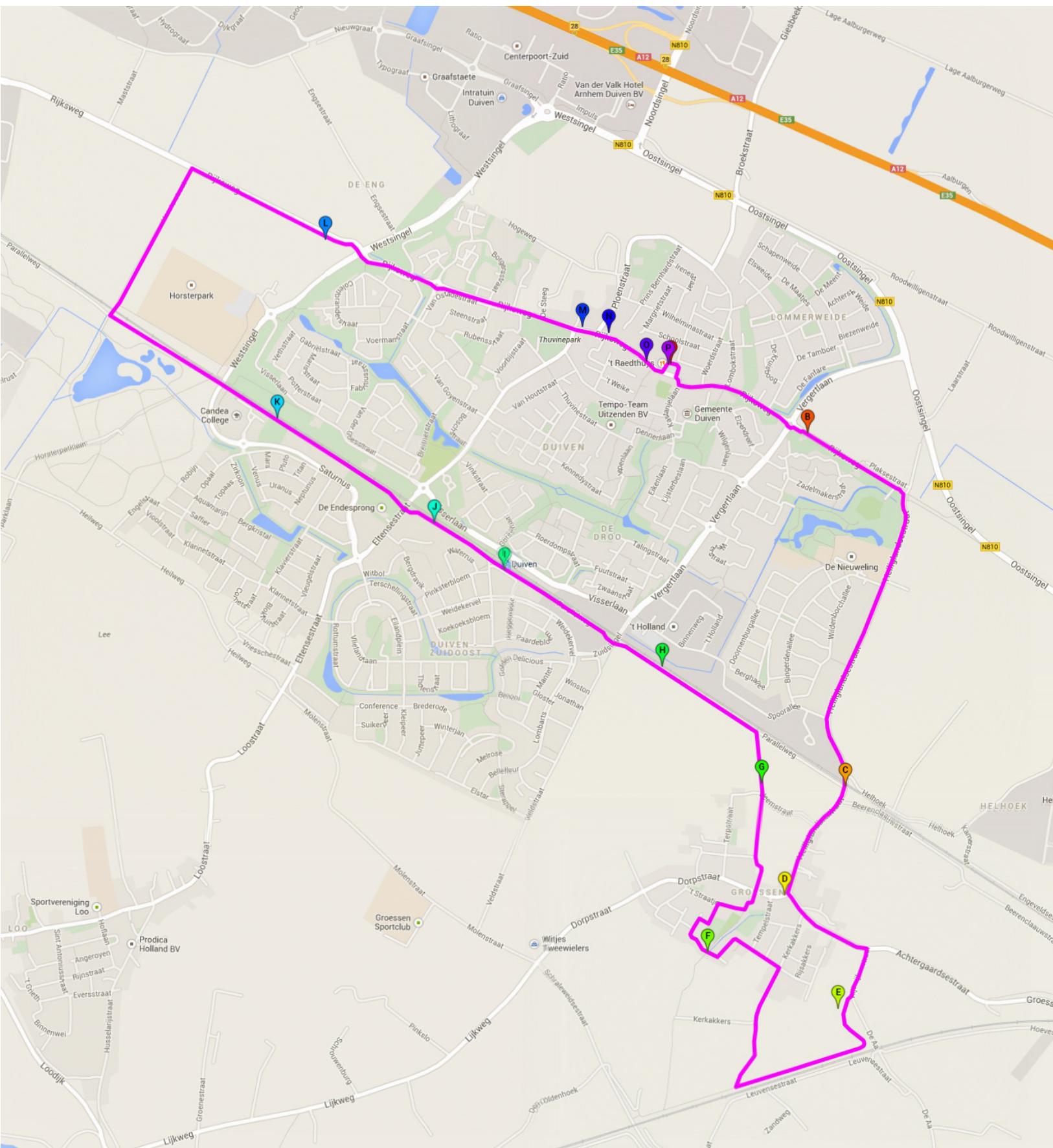
Onderweg passeert u de punten

M Cafe de Tol

N Chauffeurscafe 't Witte Huis

O Rijksweg





B**Rijksweg**

In 1924 waren er in Duiven 2 personenauto's en 4 vrachtauto's. Gezien de staat van de wegen niet zo verwonderlijk. De hier getoonde auto was van dokter R.B. Visser.

**C****Halte Groessen**

Halte Groessen is geopend in 1890. In 1891 kon er dagelijks tweemaal in de richting van Zevenaar gereisd worden en tweemaal naar Arnhem. De halte is gesloten in 1936.

**D****Palm**

De zaak van Palm, vroeger werden hier alleen fietsen verkocht, maar later kwamen daar ook motoren en auto's bij. Zoals op deze foto uit ongeveer 1925 is te zien was het voornaamste middel van vervoer toen nog de fiets.



E**Huis Rijswijk**

De voormalige havezate Huis Rijswijk (uitgesproken als Rieswiek) wordt (niet met naam) reeds genoemd in de dijkbrief van 1328. Het oudste deel heeft 3 buitenmuren van 115cm dik en de vierde binnenmuur met daarin de trap naar boven is zelfs 176cm dik. Door de toekomstige aanleg van de A15 zal het huis, als het behouden blijft, niet meer als woonhuis gebruikt mogen worden. Hopelijk blijft het monument wel bestaan.

**F****Kerkpad Groessen**

Het kerkpad in Groessen ligt er gelukkig nog steeds en kan nog gebruikt worden door wandelaars. Het pad liep van het buurtschap Leuffen naar de kerk in Groessen.

**G****Zusterpad Groessen**

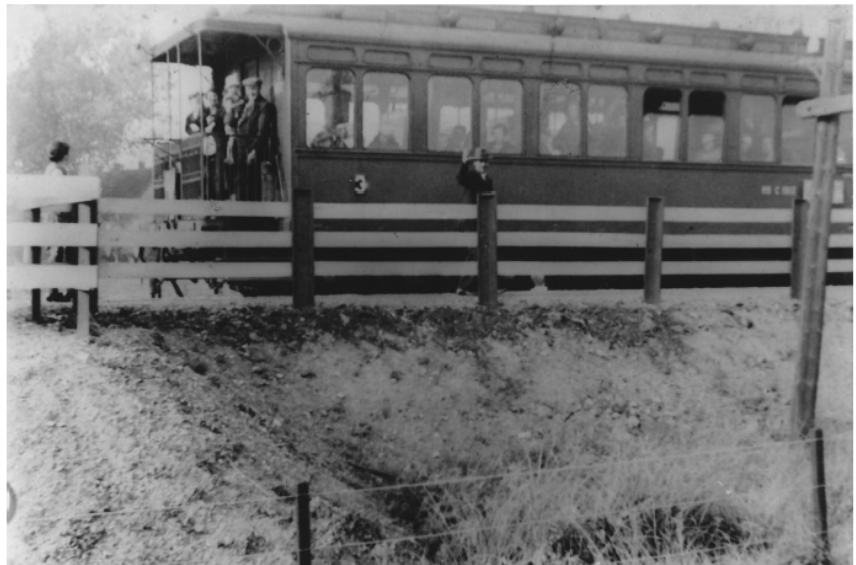
De naam Zusterpad zal in de volksmond zijn ontstaan toen de zusters der Congregatie van J.M.J. zich in 1906 in het Sint Antoniusgesticht vestigden, waarvan de bouw in 1905 begon. Het is een deel van een vanouds bestaand kerkepad richting Duiven. In 1949 vertrokken de zusters uit Groessen, maar de naam Zusterpad bleef in gebruik. In het pand is nu een garagebedrijf gevestigd.



H

Spoor

Treinwagon op het spoor tussen Arnhem en Zevenaar. Deze stopten ook op de halte Groessen en station Duiven.



I

Station Duiven

Station Duiven begin jaren dertig van de 20^e eeuw. Het station Duiven, gelegen aan de toenmalige Rhijnspoorweg is geopend op 12 februari 1856. Net als de Halte Groessen is het in 1936 voor reizigers gesloten; na de oorlog gold dat ook het goederen verkeer. Pas in 1980 is de NS van mening dat de groei van Duiven zodanig is, dat weer een station geopend kan worden.



J

Stations koffiehuis / Cafe Mom

Al in 1903 stond het "Stations Koffiehuis" aan de huidige parallelweg. Destijds waren de gebroeders Peter de eigenaren van het café. Fam. Mom werden vervolgens eigenaar en beheerden het cafe tot na de 2^e WO.



K**Spoor**

Stoomlocomotief met
spoorwegpersoneel langs het
spoor in de gemeente Duiven

**L****Cafe Halfwegen**

Cafe Halfwegen was vroeger een
pleisterplaats voor het
doorgaande verkeer tussen
Duitsland, de Achterhoek en
Arnhem. Veel voerlui met
paarden stopten er min of meer
lange rustpauze.

**M****Cafe de Tol**

Nadat in 1807 het wegvak van
de Postweg tussen Zevenaar en
de grens bij Westervoort in
goede staat was gebracht werd
in september van dat jaar bij
Duiven een barriere of tol
gevestigd. Dit zal de reden zijn
van de naam "De Tol".
Bij voorgestelde verbeterings-
plannen voor de Postweg was in
1836 nog sprake van een
houten keet.



N**Chauffeurscafe het 'Witte Huis'**

Cafe Gieben, later 'omgedoopt'
tot Hotel-Cafe-Restaurant
"t Witte Huis" welke 24 uur per
dag was geopend.

**O****Rijksweg**

Omstreeks 1930 was het wat
auto's betreft nog heerlijk rustig
op de weg. Veel werd er op de
fiets gedaan. Zo ook de
jaarlijkse tocht naar de
bedevaartsplaats Kevelaer in
Duitsland. Op de foto een aantal
Duivenaren en Groessenaren.



Dorpsstraat met Café "de Harmonie" Duiven

Indien onbestelbaar retour: eilandplein 302, 6922 ER Duiven

Historische Kring Duiven-Groessen-Loo

De Historische Kring Duiven--Groessen-Loo, opgericht in 1981, houdt zich bezig met de geschiedenis en de historische ontwikkeling van de drie kerkdorpen in de gemeente Duiven. Daartoe geeft de Kring een eigen tijdschrift Driepas uit, met artikelen over historische- en heemkundige onderwerpen.

In de afgelopen jaren zijn diverse boekjes verschenen, o.a. over het onderwijsverleden in Duiven, over de havezate Loowaard, de Liemers 175 jaar Nederlands (samen met o.a. het Liemers Museum) en St. Remigius en Duiven. Binnen de Historische Kring zijn diverse werkgroepen actief, zoals Genealogie, Documentatie en Beeld en geluid.

De vereniging heeft een eigen lokatie in Bibliotheek Duiven, Rijksweg 53 te Duiven.

Daar worden lezingen en inloopavonden gehouden, die via de website en in de regionale en lokale pers worden aangekondigd. Ook niet-leden zijn welkom. Kom er gerust eens kijken.

Geschiedenis

De geschiedenis van onze dorpen Duiven, Groessen en Loo begint in een ver verleden. Vondsten duiden erop dat rond 2300 v. Chr. de Duivense Woerd door boeren uit de zgn. Klokbeercultuur bewoond werd. In Duiven zowel als in Groessen zijn sporen uit de ijzertijd, de Romeinse tijd en de middeleeuwen gevonden. Bij de Loowaard is de aanwezigheid van een Romeins castellum vastgesteld. In een oorkonde van 838 worden de dorpen Duiven en Groessen al met name genoemd. Ruim 500 jaar heeft de regio, als deel van het Ambt Liemers tot het vorstendom Kleef behoord, vlak bij de Kleefs-Gelderse grens. Sinds 1816 is de Liemers Nederlands grondgebied, maar nog steeds dicht bij de grens. Ook in andere opzichten is het een grensgebied; hier lopen godsdienstige en dialectgrenzen en ook is er een overgang in boerderijtype te onderscheiden. De nabijheid van rivieren, waaraan deze streek haar ontstaan dankt, is eveneens

van beslissende betekenis geweest. Overstromingen hebben aanvankelijk de mensen genoodzaakt op de hoger gelegen gronden te wonen; op De Eng en de Woerd in Duiven, de Woerd en de Steenheuvel in Groessen.

Lidmaatschap

Het lidmaatschap van de Kring bedraagt €14,00 per jaar. Daarvoor ontvangt men drie keer per jaar het tijdschrift Driepas, en kan men deelnemen aan werkgroepen, verenigingsactiviteiten (lezingen en/of symposium) en gebruik maken van de bescheiden verenigingsbibliotheek.

Ook is het mogelijk een abonnement op Driepas te nemen; voor €7,50 per jaar.

Van leden/abonnees buiten de grenzen van de gemeente Duiven en de gemeente Zevenaar vragen wij een bijdrage van €3,50 in de porto- en bezorgkosten.



Open
MONUMENTENDAG



Gemeente Duiven